

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 1/9

FACULTATEA MEDICINĂ 1, SPECIALITATEA OPTOMETRIE

PROGRAM DE STUDII OPTOMETRIE

CATEDRA PSIHOLOGIE SI MANAGEMENT

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare facultatea _____

Proces verbal Nr.____ din _____

Președinte _____
(grad didactic, titlu științific)

Nume, prenume _____
(semnătura)

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de
_____

Proces verbal Nr.____ din _____

Decanul Facultății _____
(grad didactic, titlu științific)

Nume, prenume _____
(semnătura)

APROBATĂ

la ședința Catedrei de Psihologie și management

Proces verbal Nr.1 din 04 .09.2017

Șef catedră Profesor universitar, dr. hab. în med.

Constantin Ețco _____
(semnătura)

CURRICULUM

(PROGRAMA ANALITICĂ)

DISCIPLINA PSIHOLOGIE MEDICALĂ

Studii superioare de licență

Tipul cursului: **Disciplină opțională**

Chișinău, 2017

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 2/9

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Necesitatea și utilitatea cursului *Psihologie medicală* pentru studenții-medici, se datorează faptului că, medicul zilelor noastre se confruntă frecvent cu probleme de ordin psihologic, psihosomatic și social. Aceste probleme afectează modul actual de viață și de lucru, care uneori nu avantajează echilibrul emoțional optim prin care medicul și-ar onora obligațiunile în activitatea sa. Aceste probleme impun exigențe medicilor în ce privește empatia și profesionalismul în acordarea ajutorului medical.

Ca soluție, la noile cerințe față de formarea competențelor profesionale ale viitorului medic, se propune cursul *Psihologia medicală* preconizat și recomandat, pentru toate specialitățile medicale.

Cunoștințele psihologice ale viitorilor medici, trebuie să cuprindă nu numai sfera de cunoaștere a personalității, dar și informații privind complexitatea relațiilor medic-pacient. Relația cu pacientul presupune în primul rând o comunicare, o interacțiune psiho-emoțională între medic și pacientul său, dezvoltarea la studenți a unei conduite oportune și relevante în cadrul relațiilor interpersonale „medic-pacient”.

Cursul *Psihologia medicală* are menirea să ajute viitorii medici să cunoască aspectul psihologic al profesiei medicale, precum și să-și dezvolte trăsăturile de personalitate în concordanță cu cerințele profesionale actuale.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

De a oferi studenților cunoștințe privind conceptele psihologiei medicale, precum și dezvoltarea abilităților de înțelegere a problematicii psihologice a profesiei medicale, care să asigure fapt care duce la modificarea conduitei ambelor subiecți.

- **Limba de predare a disciplinei:** română.
- **Beneficiari:** studenții anului II, facultatea Medicina 1, specialitatea OPTOMETRIE

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	U.03.A.026		
Denumirea disciplinei	Psihologia medicală		
Responsabil (i) de disciplină	dr. în psihologie, conf. univ. Mariana Cernițanu		
Anul	II	Semestrul/Semestrele	3
Numărul de ore total, inclusiv: 120			

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 3/9

Curs	20	Lucrări practice/ de laborator	-
Seminare	40	Lucrul individual	60
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

Să cunoască:

- fundamentele conceptuale ale psihologiei medicale;
- să descrie parametrii determinanți ai activității personalității;
- domeniile de aplicare practică ale psihologiei în medicină;
- calitățile și însușirile psihice, ce sunt importante pentru profesarea reușită;
- componentele unui act terapeutic reușit;
- principalele tipuri de greșeli mai frecvent întâlnite în cursul instituirii și desfășurării relației medic și pacient (RIP – Dr. - Pt);
- principalele trasaturi de personalitate necesare pentru profesarea cu succes a medicinei.

Să aplice:

- cunoștințele teoretice în practica activității profesionale și sociale;
- principalele tipuri de strategii, întâlnite în activitatea medicului, după diferite criterii;
- procedee de stimulare și dezvoltare a gândirii critice și creativității;
- principiul expresivității pentru actul comunicării între medic și pacient;
- metodele de cunoaștere psihologică a oamenilor în activitatea profesională și în viața cotidiană;
- perspicacitate și responsabilitate în activitatea de practică medicală.

Să integreze:

- cunoștințele psihologice obținute în contextul viitoarei profesii;
- opiniile în susținerea ideilor noi;
- noi modalități de susținere morală a diferitor tipuri de pacienți;
- decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în situații critice;
- abilități de utilizare a metodelor psihologice pentru cunoașterea mai profundă a lumii interne umane;
- cunoștințe și abilități importante din domeniile aplicative, ce au tangență cu psihologia medicală.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Cunoștințe fundamentale din psihologia generală.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 4/9

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Conceptele fundamentale ale Psihologiei în medicină.	-	2	
2.	Psihologie medicală. Metodele de cercetare în psihologie.	2	2	
3.	Conceptul de personalitate în psihologia medicală.	-	2	
4.	Definirea conceptelor de normalitate și anormalitate în medicină și psihologie.	2	2	
5.	Elemente de psihologie a sănătății.	2	2	
6.	Aplicarea strategiilor de coping a stresului în medicină.	-	2	10
7.	Caracteristici generale ale bolii. Clasificarea tulburărilor (ISD – 10; DSM -V).	2	2	
8.	Stări afective condiționate de boală și durere.	-	2	
9.	Tulburări psihosomatice. Aspecte psihologice și recomandări practice.	2	2	5
10.	Relația interpersonală dintre medic și pacient.	2	2	
11.	Strategii de optimizare a actului terapeutic.	2	2	5
12.	Posibilități de optimizare a complianței terapeutice.		2	5
13.	Iatrogenia. Efectul erorilor medicale.	2	2	10
14.	Personalitatea medicului. Structura și dinamica personalității lui.	2	2	
15.	Comportamentul adictiv printre medici	-	2	5
16.	Sindromul Burn-out și modalitățile de prevenție a lui. Factorii predispozanți și precipitanți ai sindromului.	-	2	5
17.	Psihologia personalității pacientului.	2	2	5
18.	Strategii de relaționare cu pacienții dificili	-	2	10
19.	Psihoigiena și psihoprofilaxia vieții cotidiene	-	2	
20.	Aplicații practice ale psihoterapiilor în medicină.	-	2	
Total		20	40	60

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 5/9

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Psihologie medicală. Domeniul de cercetare și concepte fundamentale.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească conceptele fundamentale ale psihologiei medicale. • să cunoască metodele de cercetare în psihologia medicală • să demonstreze abilități de analiză și sistematizare a cunoștințelor. • să aplice criteriile de diferențiere a normalității și anormalității. • să integreze în viața cotidiană cunoștințele despre promovarea modului sănătos de viață.	Conceptele fundamentale ale psihologiei în medicină.
	Metodele de cercetare în psihologie.
	Conceptul de personalitate în psihologia medicală.
	Definirea conceptelor de normalitate și anormalitate în medicină și psihologie.
	Elemente de psihologie a sănătății.
Tema (capitolul) 2. Caracteristici generale ale bolii.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească criteriile pr-ale ale bolii somatice, tulburării psihice/bolii somatice • să cunoască clasificările internaționale de bază a tulburărilor somatice și psihice. • să demonstreze abilități de analiză a cauzelor de apariție a tulburărilor. • să aplice cunoștințele dobândite pentru analiza studiilor de caz. • să integreze cunoștințele despre tulburările psihosomatice în domeniul medical.	Caracteristici generale ale bolii. Clasificarea tulburărilor (ISD – 10; DSM -V). Stări afective condiționate de boală și durere. Tulburări psihosomatice. Aspecte psihologice și recomandări practice.
Tema (capitolul) 3. Relația interpersonală dintre medic și pacient.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească rolurile și statutul actorilor actului medical. • să cunoască principalele strategii de optimizare a actului terapeutic. • să demonstreze capacități de analiză și autoanaliză a comportamentului în relația medic-pacient. • să aplice cunoștințele dobândite pentru optimizarea complianței terapeutice. • să integreze decizii optime în vederea optimizării actului terapeutic.	Strategii de optimizare a actului terapeutic. Posibilități de optimizare a complianței terapeutice Iatrogenia. Efectul erorilor medicale.
Tema (capitolul) 4. Personalitatea medicului.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să definească conceptele de personalitate, specialist, Medic Adevărat; la fel poată identifica așteptările medicului de la pacient. • să cunoască cauzele și factorii de bază ai sindromului Burn-out și modalitățile de prevenție a lui.	Structura și dinamica personalității medicului. Comportamentul adictiv printre medici. Sindromul Burn-out și modalitățile de prevenție a lui. Factorii predispozanți și

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 6/9

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • să demonstreze abilități de analiză a comportamentului uman. • să aplice metode de cunoaștere psihologică a oamenilor în activitatea profesională și în viața cotidiană. • să integreze abilități analiză a comportamentului uman în diverse situații pentru cunoașterea mai profundă personalității umane;	precipitanți ai sindromului.
Tema (capitolul) 5. Psihologia personalității pacientului.	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească principalele strategii de relaționare cu pacienții dificili. • să cunoască principalele tipuri de personalitate ale pacienților. • să demonstreze abilități de relaționare și comportament cu diferite tipuri de pacienți. • să integreze cunoștințele despre tehnicile psihoterapeutice și să le aplice în practica medicală.	Strategii de relaționare cu pacienții dificili. Psihoigiena și psihoprofilaxia vieții cotidiene. Discutarea studiilor de caz. Aplicații practice ale psihoterapiilor în medicină. Analiza tehnicilor psihoterapeutice în dependență de tipul problemelor de sănătate al pacienților.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CS)

CP 1. Identificarea și utilizarea conceptelor, principiilor și teoriilor din psihologia medicală în activități profesionale.

CP 2. Cunoașterea temeinică, înțelegerea și operarea cu cunoștințele teoretice și metodele practice de bază ale psihologiei medicale.

CP 3. Cunoașterea temeinică și aplicarea în practică a cunoștințelor psihologice în relația cu pacientul ținând cont de vârsta și caracterul persoanei, specificul patologiei și experiențele pacientului cu medicii, în vederea asigurării complianței terapeutice.

CP 4. Posedarea la nivel profesional a principiilor de menținere a sănătății oculare și elucidarea cauzelor și condițiilor care influențează dinamica dizabilității vizuale.

CP 5. Aplicarea de principii și metode psihologice speciale pentru elaborarea modelelor unor situații-problemă concrete de comunicare cu pacientul optometric și cu echipa terapeutică.

COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de domeniul științific și didactic, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională;

CT2. Asigurarea desfășurării eficiente și implicarea eficace în activitățile organizate în echipă.

CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 7/9

și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.

FINALITĂȚI DE STUDIU

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- *Să cunoască:* componentele unui act terapeutic reușit;
- Să cunoască calitățile și comportamentul optimal pentru profesarea cu succes a medicinei.
- Să poată identifica principalele tipuri de greșeli mai frecvent întâlnite în cursul instituirii și desfășurării relației medic și pacient (RIP – Dr. - Pt);
- Sa formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în situații critice;
- *Să aplice* metodele de cunoaștere psihologică a oamenilor în activitatea profesională și în viața cotidiană;
- *Să aplice diverse* modalități de susținere psihologică și morală a diferitor tipuri de pacienți.

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu cartea și TIC	Lucrul sistematic în bibliotecă și medioteca. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție	1. Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
2.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedra.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă	Pe parcursul semestrului
3.	Analiza studiului de caz	Alegerea și descrierea studiului de caz Analiza cauzelor problemelor aparute în studiul de caz. Prognosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	1. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigație proprie. 2. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute.	Pe parcursul semestrului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 8/9

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- *Metode de predare și învățare utilizate*

Expunerea, prelegerea interactivă, conversația euristică, problematizarea, brainstorming, lucrul în grup, studiul individual, lucrul cu manualul și textul științific, dezbateră, rezolvarea situațiilor de problemă, joc de rol, simularea, ascultarea interactivă.

- *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)*

Curentă: control frontal sau/și individual prin

- (a) aplicarea testelor docimologice,
- (b) rezolvarea problemelor/exercițiilor,
- (c) analiza studiilor de caz
- (d) realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate.
- (e) lucrări de control

Finală: examen

Nota finală se va alcătui din nota medie de la două lucrări de control (cota parte -0.3) + lucru individual (cota parte -0.2) + proba test final (cota parte -0.3) + rezolvarea studiului de caz (cota parte -0.2).

Modalitatea de rotunjire a notelor finale

Suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală	Nota finală	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 04.09.2017

Pag. 9/9

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Ețco C. și a. *Psihologia medicală. Suport de curs*. Chișinău. Editura Infomedica, 2012
2. Cucu C. Ioan. *Psihologia medicală*. București, 1979.
3. Cosman D. *Psihologie medicală*. Iași: Polirom, 2010, 462 p.
4. Iamandescu I. B. *Psihologie medicală*. Ed. II, București: Infomedica, 1997.
5. Șahleanu T. *Psihologia profesiei medicale*. Ed. Științifică, 1982.

B. Suplimentară:

1. B. Luban-Pozza. *Boli psihosomatice în practica medicală*. Ed. IV, București, 1997.
2. Baban A. *Stres și personalitate*. Cluj: Presa Universitară Clujeană, 1998, p. 98-106.
3. G. Ionescu. *Introducere în psihologia medicală*. București: Editura științifică, 1980.
4. Taylor, S. *Health Psychology*. New York: McGraw-Hill, 1991, p. 3-11.